

Bsc algebra1 gyakorlat

Második zárthelyi (2011. december 9.)

Mind a hat feladatban **indoklás szükséges**, a puszta eredményért nem jár pont, a maximális pontszám minden feladatra 6 pont. Használni semmilyen segédeszközt nem lehet, kalkulátort, mobiltelefont sem. A nevet és a kódot **OLVASHATÓ NYOMTATOTT NAGYBETŰKKEL** kérjük beírni.

Név: _____ EHA-kód: _____ Gyakvez: ÁI KE ZG

1. Számítsuk ki az alábbi mátrix négyzetének inverzét, determinánsát és rangját.

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 3 & 5 & 0 \end{pmatrix}$$

2. (3 + 3 pont)

a) Mely b értékekre lesz az alábbi determináns nulla?

$$\begin{vmatrix} b & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & b & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & b \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \end{vmatrix}$$

b) Állapítsuk meg az 5×5 -ös determináns definíciójában az $a_{23}a_{51}a_{34}a_{12}a_{45}$ tag előjelét.

- 3.** Mely c és d értékekre lesz a $2x^4 + x^3 + cx^2 - x + d$ polinom gyökeinek négyzetösszege és a gyökök reciprokaiknak összege egyaránt 1?

4. (3 + 3 pont)

a) Végezzük el az $x^4 + x^3 + x^2 + x + 1 : x^2 + x + 1$ maradékos osztást.

b) Mely n egészekre osztható $x^n + 1$ maradék nélkül $x^2 + 1$ -gyel?

5. (3 + 3 pont)

a) Az n egész szám mely értékei esetén alkalmazható az $nx^6 + 30x + 5n$ polinomra a Schönemann–Eisenstein-kritérium? Hány ilyen n van az $[1, 5]$ zárt intervallumban?

b) Irreducibilis-e $\mathbb{Q}$ fölött a $2x^3 + x^2 + x - 1$ polinom?

- 6.** Számítsuk ki a $\Phi_{10}(x)$ körosztási polinomot, adjuk meg egy negatív valós részű gyökét trigonometrikus alakban, majd bontsuk irreducibilisek szorzatára $\mathbb{Z}_2$ fölött.